

**Den samfundsvidenskabelige
Basisuddannelse**

Kursusbeskrivelse

Forårssemesteret 1997

KURSUSBESKRIVELSE FOR FORÅRET 1997

Hovedtemaet for forårssemesteret er "*Økonomisk, politisk og social udvikling*". Der vil blive afholdt følgende centrale kurser:

Økonomi, politologi og samfundsvidenskabeligt filosofikum - en integreret kursusrække bestående af	30 gang á 2 timer
Statistik	3 gange á 2 timer

Kurserne starter mandag den 3. februar 1997. Sidste kursus afholdes onsdag den 17. april 1997. Derefter er der forelæsningsfri frem til projektaflevering den 26. maj. Evaluering af P-2 ligger i perioden 9. - 18. juni 1997.

Fra 19. juni - 30. juni vil der blive afholdt erstatningsundervisning i jura med eksamen mandag den 30. juni 1996 fra 9-11.

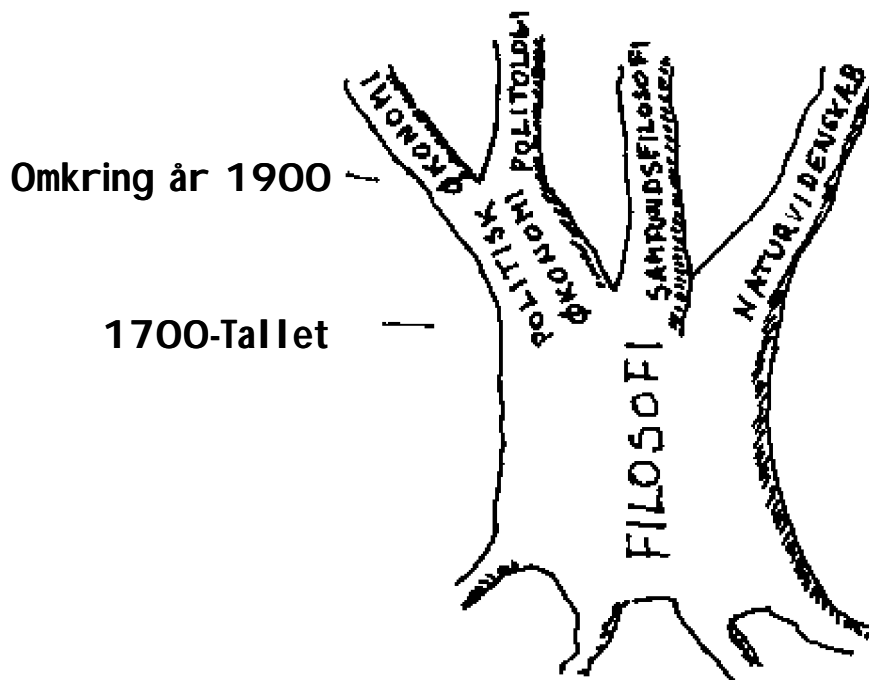
Desuden vil der i løbet af semesteret blive udbudt seminarer om bl.a. "3. verden" og "økonomi".

Principper for kurset i Økonomi, politologi og samfundsvidenskabeligt filosofikum

Kurset er historisk organiseret. Historien er det sammenbindende princip for samfundsfilosofi, økonomi og politologi. Man kan sige, at det er et kursus i de lange linier i europæisk tænkning om samfund, efter et slags knudetovsprincip.

Forestillingen er, at man altid har søgt at reagere på det, man har opfattet som praktiske problemer, man kan gøre noget ved. Og i hvert tilfælde fra grækerne (og dermed karakteristisk for den europæiske kultur) bl. a. også ved at teoretisere over dem: Man har ment at man kunne løse praktiske problemer ved at løse tilsvarende teoretiske.

Klassifikationen af tankerne, som værende filosofiske, økonomiske o. s. v. er imidlertid et nyere fænomen (som også er reaktion på praktiske problemer). Der opstår noget man kunne kalde "politisk økonomi" i løbet af 1700-tallet (kameralisternes forvaltningsproblemer og markedets opståen). Og den politiske økonomi bliver igen spaltet i slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af vort århundrede (i forbindelse med marginalismen og positiverne (nogle vil måske dog gøre Ricardo til "skurken"). Så forestillingen er nogenlunde følgende :

Dette gør det muligt på den ene side at bibringe de studerende en slags overblik eller oversigt, samtidigt med at det alligevel gør det muligt at afholde evalueringer i både økonomi og politologi, samtidigt med at mulighederne for at lave en samfundsfilosofisk perspektivering af 2. projekt (som jo er det samfundsvidenskabelige filosofikums prøveform) udvides.

Imidlertid er tankegangen bag kurset ikke kun "idehistorisk", men nok så meget "idekritisk" eller "tanke-arkæologisk". Kursets formål er nok så meget et spørgsmål om, at spore hvor de forestillinger, tankegangsmønstre, teoribrokker og begreber vi har inden i hovedet - og som vi har overtaget - egentlig kommer fra. Ved bl. a. at spore de praktiske problemer, som disse overtagne forestillinger i sin tid var en reaktion på, er det muligt at kritisere disse vores overtagne forestillinger. Dette har som konsekvens i hvert tilfælde to ting:

- 1) At kurset også må sige noget om den (materielle) historiske baggrund (de praktiske problemer) som forestillingerne er en reaktion på. Og
- 2) at der i hver forelæsning er én eller nogle få hovedpointer som problematiserer nogle grundlæggende forestillinger, vi nu har.

Disse "hovedpointer" med hver forelæsning, vil fremgå af listen nedenfor.

Dette, at kurset egentlig handler om *vore* overtagne forestillinger, som ofte er selvmodsigende eller blot én af flere eller "uldne" i kanten gør også, at det er hensigtsmæssigt, at være flere forelæsere til hver gang, og det altså er hensigtsmæssigt at forelæsningerne får et aporisk præg. De flere forelæsere til hver gang kan begrundes på flere måder: Det er pædagogisk mere levende, de studerende bibringes en problematiserende forståelse af ideer og teorier (og ikke en gymnasial "sådan-er-det"-forståelse) og de bliver bibragt et indblik i lærer-korpsets mangfoldighed og forskellighed - og så er det forhåbentligt også morsomt og udfordrende for forelæserne selv.

Ud over disse principielle retningslinier - og litteraturbindingen - er det helt op til de enkelte

forelæsere eller forelæserholds for godt befindende at finde den bedste måde. Hvor det er muligt eller hensigtsmæssigt kan der indlægges gruppediskussioner, øvelser o. s. v. af pædagogiske grunde.

Beskrivelse af de enkelte forelæsninger

Beskrivelsen af de enkelte gange indeholder følgende:

- a) Titlen eller overskriften,
- b) Litteraturen der skal læses til den enkelte gang (kursorisk eller statarisk), Jes Adolphsen: *Problemer og livsopfattelser*, Poul Lübcke: *Politikkens bog om politiske ideer*, Paul Krugman: *The Age of Diminished Expectations* og Jørgen Goul Andersen: *Politik og samfund i forandring* Derudover kan der være yderligere læsning og forelæsningsnoter.
- c) Hovedpointen(erne),

Forelæsning nr. 1

"Om forelæsningsrækken, teorierne bag, intentionerne og evalueringerne". Hvor har vi tanker fra? Om økonomik og økonomi og politologi og politik.

Litteratur:

Jes Adolphsen: *Problemer og Livsopfattelser*: side 5-14

Forelæsning nr. 2

"Fra big bang til den græske bystat" (1). Om det tidmæssige perspektiv på europæisk kultur, fra jægere og samlere til bønder og de store flodkulturer og "whigg-forståelsen" af historie.

Litteratur: Ingen

Forelæsning nr. 3

"Fra big bang til den græske bystat" (2)

Litteratur:

(Kursorisk): Peter Winch: *Understanding a Primitive Society*. Om det "udstrækningsmæssige" perspektiv på europæisk kultur, om mytologiske tænkemåder.

Forelæsning nr. 4

"Platon". Om demokrati som forudsætning og modstander i europæisk kulturs opståen. Sandhed og retorik. Ekspertes og det post-moderne

Litteratur:

Jes Adolphsen: *Problemer og Livsopfattelser*: side 15-22

Forelæsning nr. 5

"Augustin" - Om imperiers fald og folkevandringer. Om kristendommens og kirkens indflydelse på europæisk kultur. Om synd og tidslinier og tidscykler.

Litteratur:

Jes Adolphsen: *Problemer og Livsopfattelser*: side 23-30

Forelæsning nr. 6

"Aristotelesreceptionen i middelalderen" og om Abelárd og Bernhard af Clairvaux og om Anders og Søren Sunesen"

Litteratur:

Jes Adolphsen: *Problemer og Livsopfattelser*: side 31-38 og artikel af Torben Nielsen (efter forelæsningsen). Om hvorfor vi synes Aristoteles tænker "naturligt", og om hvorfor forestillingen om en idehistorisk "hovedlandevej" er forkert.

Forelæsning nr. 7

"Thomas Aquinas og William af Ockham". - Om munkeopgør, universaler, modernitetens og universiteternes opståen. Om begrebsrealismen i vore hjerter.

Litteratur:

Jes Adolphsen: *Problemer og Livsopfattelser*: side 39-46

Forelæsning nr. 8

"Thomas Hobbes" - Om senabsolutismen, marked og distribution af beslutninger. Kameralister og merkantilister.

Litteratur:

Jes Adolphsen: *Problemer og Livsopfattelser*: side 47-56

Forelæsning nr. 9

"Locke, Rosseau, Burke og Montesquieu". Om marked og menneske-og politikopfattelse. Om liberalisme, småborgerlig civilisationskritik og konservatisme.

Litteratur:

Jes Adolphsen: *Problemer og Livsopfattelser*: 57-64

Poul Lübcke: *Politikkens bog om politiske ideer*: side 9-83

Forelæsning nr. 10

"Hume og Kant". Om empirisme, skepticisme og modernismes optimisme.

Litteratur: Supplerende materiale

Forelæsning nr. 11

"Utilitarisme, libertarianere, Bentham, Smith, Malthus og fysiokraterne". Om velfærd, behov og tidlige økonomiske ideer.

Litteratur:

Poul Lübcke: *Politikkens bog om politiske ideer*: side 53-73

Forelæsning nr. 12

"Ricardo og Marx". Om rigdom og fattigdom, mennesker, samfund og historie. Om materialisme og merværdi.

Litteratur:

Jes Adolphsen: *Problemer og Livsopfattelser*: side 65-76

Poul Lübcke: *Politikkens bog om politiske ideer*: side 84-110

Forelæsning nr. 13 "Stop-op-dag"

"Hvor kommer ondskaben fra?" Om uvidenhed, synd, naturret, kontrafinalitet og suboptimalitet.

Litteratur: Ingen

Forelæsning nr. 14

“Mill og Darwin” . Om socialliberalisme, utilitarisme, lykke eller survival of the fittest og om kvinder.

Litteratur:

Poul Lübcke: *Politikkens bog om politiske ideer*: side 71-75 og supplerende materiale

Forelæsning nr. 15

“Positivism og marginalisme”. Om opsplitningen af politisk økonomi i økonomi og politologi. Og kort om opsplitningen i historievitenskaben, Grundvig og Erslev.

Litteratur:

Poul Lübcke: *Politikkens bog om politiske ideer*: side 76-81+ evt. supplerende litteratur

Forelæsning nr. 16 “Stop-op-dag”

“Om økonomiens placering før og senere.”

Litteratur: ingen

Forelæsning nr. 17

“Om økonomisk velfærd, produktivitet og fordeling “ - en introduktion til Paul Krugman

Litteratur:

Paul Krugman: *The Age of Diminished expectations*: Introduktionen samt kapitlerne 1, 2 & 3. Derudover læses del V kursorisk.

Forelæsning nr. 18

“Det økonomisk-politiske problem - gode og dårlige tider”

Litteratur:

Paul Krugman: *The Age of Diminished expectations*: kapitlerne 3, 4 og 5

Forelæsning nr. 19

“Det offentlige budgetunderskud og statsgælden”

Litteratur:

Paul Krugman: *The Age of Diminished expectations*: kapitlerne 6 og 7

Forelæsning nr. 20

“Internationalisering, valuta og international konkurrenceevne”

Litteratur:

Paul Krugman: *The Age of Diminished expectations*: kapitlerne 4, 8, 9, 10 og 11 + supplerende litteratur.

Forelæsning nr. 21

“Produktion og finansielle fordringer. Globaliseringen af det finansielle marked”

Litteratur:

Paul Krugman: *The Age of Diminished expectations*: kapitlerne 12, 13 og 14

Forelæsning nr. 22

“Wittgensteins Wien før 1. Verdenskrig”. Om standssamfund og kapitalisme, om mange nationaliteter og von Schönerer, om jøder Hertzl og Lueger, om Freud, om wienervals og tolvtonemusik.

Litteratur:

Jes Adolphsen: *Problemer og Livsopfattelser*: side 77-82

Forelæsning nr. 23

“Wittgenstein, Keynes og social konstruktivisme.”

Litteratur:

Jes Adolphsen: *Problemer og Livsopfattelser*: side 82-86 og

Poul Lübcke: *Politikkens bog om politiske ideer*: side 195-220

Forelæsning nr. 24

“Socialdemokratisme og politologi”

Litteratur:

Poul Lübcke: *Politikkens bog om politiske ideer*: side 111-124 og 221-235

Forelæsning nr. 25

“Modernisme, samfundsplanlægning og politik.” Om troen på fremskridtet og planlægning. Om planøkonomi og markedsøkonomi, velfærdstaten og den offentlige sektor.

Litteratur:

Poul Lübcke: *Politikkens bog om politiske ideer*: side 195-205 og 235-243

Jørgen Goul Andersen: *Politik og samfund i forandring*: kap. 1 s. 9-23

Forelæsning nr. 26

“Demokrati”

Litteratur:

Jørgen Goul Andersen: *Politik og samfund i forandring*: kap 14+6+7

Forelæsning nr. 27

“Politisk kultur og køn”

Litteratur:

Jørgen Goul Andersen: *Politik og samfund i forandring*: kap 2+5 + supplerende materiale

Forelæsning nr. 28

“Velfærdsstaten”.

Litteratur:

Jørgen Goul Andersen: *Politik og samfund i forandring*: kap 10, 8 og 9

Forelæsning nr. 29

“International politik og EU”

Litteratur:

Jørgen Goul Andersen: *Politik og samfund i forandring*: kap 11+ supplerende materiale

Forelæsning nr. 30 “Stop-op-dag”

Litteratur: ingen

Statistik

v/Jan Holm Ingemann

Formål

Forårssemestrets statistik-kursus er en fortsættelse af de to kursusgange i efterårssemestret.

Formålet er at give de studerende et overblik over redskabsfaget statistiks muligheder og begrænsninger i samfundsvidenskabelig sammenhæng. Kurset har endvidere som formål at sætte deltagerne i stand til at udføre meget simple, statistiske analyser.

For studerende, der vælger overbygningssuddannelserne oecon., adm.samf. og HA fortsættes kurset på 3. semester som studieenhedskursus, der særskilt evalueres.

1. Lektion - Introduktion

- Statistik som redskabsfag - nogle videnskabsteoretiske overvejelser
- Hvad måler vi og hvordan? - om variabeltyper og måleenheder
- Om statistiske kilder

2. Lektion - Teoretisk statistik

- Forholdet mellem population og stikprøve
- Stikprøvefejl og hypoteseprøvning
- Regression og forudsigelse
- Modelteoretiske overvejelser

3. Lektion - Teoretisk statistik fortsat

- Standardnormalfordelingen
- Punkt- og intervalestimering

Litteratur:

Til hver lektion udarbejdes støttenoter til selvkopiering. Støttenoterne vil foreligge ca. en uge før kursusstart hos storgruppeseekretærene.

Litteraturliste - Forår 1997

Adolphsen, Jes: *Problemer og livsopfattelser*, Aalborg Universitetsforlag, 1995

Lübcke, Poul: *Politikkens bog om politiske Ideer*, Politikens Forlag, 1. udgave, 1. oplag 1995

Krugman, Paul: *The age of diminished expectations*, The MIT Press, Revised and updated edition, Third printing 1995

Andersen, Jørgen Goul: *Politik og samfunds i forandring*, Columbus, 1. udgave, 4. oplag 1996

OBS!!

Gem denne kursusbeskrivelse. Erfaringerne viser, at mange studerende, får brug for den som dokumentation i forbindelse med efter-/videreuddannelse.